

Dosarul nr. 2ra-675/22
2-21007631-01-2ra-17052022

prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul central – A. Cașcaval
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – L. Pruteanu, I. Țurcanu, A. Panov

ÎNCHEIERE

13 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Iuri Sorochin și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Gheorghe Nicolaescu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Sorochin împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, lui Radu Talpa, Maxim Sîrbu, Eugen Jomir, Igor Buliga, Cristinei Cebotari, lui Corneliu Bratunov, Ninei Bîțca, lui Oleg Melniciuc, Iurie Potînga, Aureliu Postica, Alexandru Lazar, Lilian Simon, Vitalie Moisei, C. Burac, Valentin Costea cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, precum și obligarea la prezentarea scuzelor publice în formă scrisă și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Iuri Sorochin, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătoria Anenii Noi, sediul central, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Iuri Sorochin,

constată:

La 08 iulie 2020, Iuri Sorochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, lui Radu Talpa, Maxim Sîrbu, Eugen Jomir, Igor Buliga, Cristinei Cebotari, lui Corneliu Bratunov, Ninei Bîțca, lui Oleg Melniciuc, Iurie Potînga, Aureliu Postica, Alexandru Lazar, Lilian Simon, Vitalie Moisei, C. Burac, Valentin Costea cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, precum și obligarea la prezentarea scuzelor publice în formă scrisă și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 27 decembrie 2017, la Procuratura sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, a fost înregistrată plângerea depusă de președintele Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Oleg Melniciuc, pe numele lui Sorochin Iuri în baza art. 360 alin. (1) din Codul penal.

La 12 ianuarie 2017, ofițerul de urmărire penală al SUP al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău al IGP al MAI, Alexandru Lazar, a pornit cauza penală nr. 2017020051 pe numele lui Iuri Sorochin în baza elementelor art. 360 alin. (1) din Codul penal, iar procurorul interimar Eugen Jomir a transmis dosarul procurorului Radu Talpă.

La 24 ianuarie 2017, ofițerul de urmărire penală al SUP al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău al IGP al MAI, Alexandru Lazar, i-a prezentat spre cunoștință ordonanța de recunoaștere a sa în calitate de bănuț pe dosarul penal nr. 2017020051.

Reclamantul a notat că, inițial, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț i-a fost adusă la cunoștință în lipsa translatorului, deoarece nu posedă limba de stat, iar după ce a înțeles că a încălcat legea procesual penală, ofițerul de urmărire penală Alexandru Lazar i-a aplicat o lovitură pentru a-i fura ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț și a o prezenta cu translator. Astfel, la materialele cauzei sunt prezente două ordonanțe de recunoaștere în calitate de bănuț, una adusă la cunoștință în lipsa translatorului și una cu participarea acestuia.

Iuri Sorochin a menționat că a depus mai multe contestații și plângeri prin care a solicitat anularea ordonanțelor și investigarea dosarului prin audierea persoanelor cu înaltă demnitate publică, precum și scoaterea sa de sub urmărire penală cu încetarea urmăririi penale. Însă, aceste plângeri nu au fost examinate, iar contestația fiind declarată ca inadmisibilă.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Rîșcani, Talpa Radu, din 10 aprilie 2017, adusă la cunoștință la 11 aprilie 2017, Iuri Sorochin a fost pus sub învinuire conform art. 360 alin. (1) din Codul penal.

Reclamantul a remarcat că ordonanța de punere sub învinuire conține date eronate despre identitatea sa, și anume este indicat greșit că are domiciliu în s. Goianul Nou, că este celibatar, că are studii superioare incomplete și că nu activează. Aceste circumstanțe denotă faptul că organul de urmărire penală și procurorii nu au studiat documentele prezente la dosar, având o poziție părtinitoare față de dânsul.

La 11 aprilie 2017, procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Rîșcani, Talpa Radu a întocmit un raport pe numele lui Cornel Bratunov, prin care a adus la cunoștință că lui Iuri Sorochin i s-a făcut rău și a fost chemată ambulanța.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Rîșcani, Talpa Radu, din 31 octombrie 2017 Iuri Sorochin a fost scos de sub urmărire penală și încetată urmărirea penală pe dosarul nr. 2017020051, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Reclamantul a decelat că s-a aflat ilegal sub urmărire penală timp de 282 de zile, fapt ce i-a prejudiciat sănătatea și i-a știrbit imaginea. Acest fapt îi permite să pretindă de la stat repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale reprezentanților statului.

La fel, Iuri Sorochin a considerat că procurorii Radu Talpa, Maxim Sîrbu, Eugen Jomir, Corneliu Bratunov, Igor Buliga, ofițerii de urmărire penală Lazar Alexandru, Valentin Costea, Lilian Simon, Vitalie Moisei și C. Burac să-i aducă scuze publice în formă scrisă.

Reclamantul Iuri Sorochin a solicitat prin cererea de chemare în judecată:

- obligarea procurorilor Radu Talpa, Maxim Sîrbu, Eugen Jomir, Corneliu Bratunov și Igor Buliga, precum și a ofițerilor de urmărire penală Lazar Alexandru, Valentin Costea, Lilian Simon, Vitalie Moisei și C. Burac să-i aducă scuze publice în formă scrisă, cu următorul text „cerem scuze publice de la domnul Sorochin Iuri Serghei pentru acțiunile ilicite ale organelor de procuratură și poliție ale Republicii Moldova, noi recunoaștem necompetența noastră”;

- obligarea procurorilor Radu Talpa, Maxim Sîrbu, Eugen Jomir, Corneliu Bratunov și Igor Buliga, precum și a ofițerilor de urmărire penală Lazar Alexandru, Valentin Costea, Lilian Simon, Vitalie Moisei și C. Burac să-i aducă scuze publice în formă verbală cu următorul text „cerem scuze publice de la domnul Sorochin Iuri Serghei pentru acțiunile ilicite ale organelor de procuratură și poliție ale Republicii Moldova, noi recunoaștem necompetența noastră”, în prezența executorului judecătoresc, care va constata acest fapt;

- încasarea în mod solidar din contul statului și pârâților în beneficiul său a sumei de 30 000 de euro, cu titlu de reparare a prejudiciului moral;

- compensarea din contul bugetului public național în beneficiul său a cheltuielilor de judecată (vol. I, f.d. 41-42 recto-verso).

Prin hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Sorochin

S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Iuri Sorochin suma de 10 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin acțiunile organului de urmărire penală și ale procuraturii.

S-a obligat procurorul, care a condus urmărirea penală în cauza penală nr. 2017020051 – Radu Talpa, sau în cazul în care acesta nu mai activează – procurorul ierarhic superior, ca în termen de 15 zile de la data pronunțării prezentei hotărâri, să prezinte scuze oficiale, în formă scrisă din partea statului Republica Moldova lui Iuri Sorochin, în legătură cu recunoașterea ilicită în calitate de învinuit în cauza penală nr.2017020051.

În rest, pretențiile lui Iuri Sorochin s-au respins ca neîntemeiate (vol. I, f.d. 164-165, 174-185).

La 10 iunie 2021 și la 01 iulie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Iuri Sorochin au declarat apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central (vol. I, f.d. 167, 168, 170, 172, 173 recto-verso).

Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Iuri Sorochin, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central (vol. II, f.d. 18, 19-32 recto-verso).

În consolidarea soluțiilor prima instanță și instanța de apel au constatat că Iuri Sorochin este subiect cu drept de sesizare a instanței de judecată prin prisma dispoziției art. 3 lit. a) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat

prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, în condițiile în care acesta a fost pus sub învinuire, fiindu-i încriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal, iar ulterior a fost scos de sub urmărire penală din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii.

Astfel, instanțele inferioare au stabilit cu certitudine că Iuri Sorochin a fost tras ilegal la răspundere penală și întrunește elementele prevăzute la art. 3 și art. 6 din Legea nr. 1545/1998. Însă, în opinia instanțelor inferioare, mărimea compensației solicitate de către reclamant cu titlu de prejudiciu moral de 30 000 de euro este exagerată, în raport cu natura drepturilor lezate, caracterul și gravitatea suferințelor suportate de acesta, de statutul social al lui, suma de 10 000 de lei constituind o recompensă echitabilă pentru prejudiciul moral suportat, fiind suficientă pentru a aduce satisfacție reclamantului.

Deopotrivă, instanțele inferioare au considerat întemeiată pretenția reclamantului cu privire la obligarea de a cere scuze publice (în scris), or, aceasta este întemeiată pe dispozițiile art. 12 din Legea nr. 1545/1998, care statuează că procurorul care a condus sau a exercitat urmărirea penală ori procurorul ierarhic superior aduce scuze oficiale în numele statului persoanei care a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale. Scuzele oficiale ale procurorului se aduc în cazul: a) scoaterii integrale a persoanei de sub urmărire penală; b) încetării urmăririi penale în cazurile prevăzute la art. 275 pct. 7) și 8) și art. 285 alin. (2) pct. 2) din Codul de procedură penală; c) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare. Procurorul prezintă scuzele oficiale, în formă scrisă, victimei acțiunilor ilicite sau rudelor apropiate ale acesteia. La solicitarea victimei, scuzele oficiale se difuzează prin aceleași mijloace de informare în masă prin care a fost difuzată informația despre învinuirea persoanei. Scuzele oficiale sunt aduse în termen de 15 zile de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului.

Cu titlu subsecvent s-a considerat neîntemeiată pretenția cu privire la compensarea din contul pârâților în mod solid în beneficiul reclamantului a cheltuielilor suportate la procurarea carburanților în sumă de 1 000 de lei, or, întru demonstrarea dreptului pretins în sensul enunțat Iuri Sorochin nu a făcut dovada legăturii cauzale între procurarea carburanților confirmate prin copiile bonurilor fiscale și prezentările sale în fața organului de urmărire penală și judecată.

La fel, instanțele inferioare au apreciat ca nejustificată și neprobată pretenția reclamantului cu privire la compensarea din contul bugetului public național în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

La 26 aprilie 2022, Iuri Sorochin a depus prin intermediul poștei electronice la Curtea Supremă de Justiție recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și a hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii (vol. II, f.d. 34, 35-38 recto-verso).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia că, în speță, nu există temeieri de a admite recuzarea judecătorului Ana Panov, or, la 11 mai 2021 aceasta i-a aplicat patru amenzi judiciare, a fost chemată paza și poliția la fata locului, iar ulterior aceste sancțiuni procedurale au fost anulate de către Curtea Supremă de Justiție. Ba mai mult ca atât, în baza

acestor fapte a depus o cerere de chemare în judecată împotriva judecătorului Ana Panov.

În opinia recurentului, aceste circumstanțe trezesc dubii în privința imparțialității și nepărtinirii judecătorului Ana Panov la examinarea acestui litigiu.

De asemenea, recurentul a considerat că instanțele inferioare eronat au admis pretenția sa cu privire la obligarea aducerii scuzelor oficiale doar în partea procurorului Radu Talpa, or, prin prisma Legii nr. 1545/1998 toți pârâții, ca reprezentanți ai statului care au contribuit la atragerea sa neîntemeiată la răspundere penală, sunt obligați să-i aducă scuze publice, deoarece prin acțiunile lor i-a fost știrbit numele și înjosită familia, el fiind caracterizat ca un criminal.

Din acest considerent, recurentul a menționat că suma 10 000 de lei adjudecată cu titlu de satisfacție echitabilă este derizorie în raport cu intervenția neîntemeiată a statului în viața lui personală și prejudiciile care i-au fost cauzate.

La 23 mai 2022, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Gheorghe Nicolaescu, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și a hotărârii din 03 iunie 2021 a Judecătorei Anenii Noi, sediul central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingerea integrală a acțiunii (vol. II, f.d. 34, 35-38 recto-verso).

În motivarea recursului, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a invocat că instanța de apel a interpretat eronat dreptul material care reglementează aprecierea probelor, deoarece pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penale sunt necesare unele condiții speciale, și anume existența faptei ca ilicite. La caz, însă, nu există niciun act emis de către judecătorul de instrucție sau de către instanța de judecată prin care acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanței de judecată ar fi fost declarate ilegale.

În opinia Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în speță, reclamantul nu a probat faptul că informația privind învinuirea sa a avut o rezonanță în societate, a fost discutată activ de către societate și a avut un impact negativ asupra sa sau asupra poziției sale sociale și că acest fapt este rezultatul acțiunilor organului de urmărire penală. Or, în privința acestuia au fost întreprinse doar măsuri procesuale legale care erau prevăzute de legislația procesual penală și care urmau de a fi întreprinse pentru cazul de infracțiune, săvârșirea căreia îi era imputată acestuia.

La 17 și 25 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copiile recursurilor declarate de Iuri Sorochin și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra acestora. Însă, până la examinarea admisibilității recursurilor, aceștia nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433,

completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza *Lebedinski v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, § 32; cauza *Sultan v. Republica Moldova*, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele *Marc Brauer v. Germania*, 01 septembrie 2016, § 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, § 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, § 28; *Zubac v. Croația (Marea Cameră)*, 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele *Levages Prestations Servicii v. Franța*, 25 octombrie 1996, § 40; *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; *Freitag v. Germania*, 19 iulie 2007, § 37; *Marc Brauer*, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul

zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa v. România*, 09 decembrie 2014, § 16; *Tence v. Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele *Ponomaryov v. Ucraina*, 03 aprilie 2008, § 41; *Ustimenko v. Ucraina*, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 07 decembrie 2021. Potrivit extrasului din poșta electronică „cristian.adam@justice.md”, copia deciziei motivate din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenților în mod electronic la 21 februarie 2022 (vol. II, f.d. 33).

Coroborând normele legale precitate, se constată că începutul curgerii termenului de declarare a recursului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării deciziei integrale, adică ziua de 22 februarie 2022, iar ultima zi fiind data de 22 aprilie 2022, ora 24.00.

Însă, prin pct. 5.1.1 din Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, s-a suspendat de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile. Sunt exceptate de la suspendare cauzele civile: a) privind eliberarea ordonanțelor de protecție; b) privind confiscarea averii nejustificate în folosul statului; c) privind încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat; d) privind aplicarea măsurilor asiguratorii; e) privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor; f) privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară.

Totodată, prin pct. 5.1.2 din aceeași Dispoziție s-au întrerupt termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care s-au suspendat de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin pct. 1 din Dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova s-au exclus măsurile specifice în domeniul justiției și s-a abrogat punctul 5 din Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, cu modificările ulterioare, a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, începând cu data de 04 aprilie 2022.

Prin pct. 2.1. din Dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 s-a dispus că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile, care au fost întrerupte potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, se substituie cu termene noi, de aceeași durată, care încep a curge de la data prevăzută la pct. 2.

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, căile de atac în ordine de recurs au fost demarate în interiorul termenului legal, deoarece cererile de recurs au fost depuse la 26 aprilie 2022 și 23 mai 2022.

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces

sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererile de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererilor de recurs depuse de Iuri Sorochin și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, rezultă că aceștia nu au evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererile de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursurilor declarate, deoarece Iuri Sorochin și Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursurilor, deoarece sunt lipsite de conținut și desprind simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson v. Olanda*, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Rodica Toporaș, reprezentată de avocatul Dumitru Nemerenco nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererile de recurs au fost depuse după ce Iuri Sorochin și Ministerul Justiției al Republicii Moldova au avut posibilitatea de a fi auziți de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „*Levages Prestations Services*” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenților le-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auziți combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții

au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recursuri nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursurile declarat de Iuri Sorochin și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Iuri Sorochin și de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Gheorghe Nicolaescu, împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas